

REFERAT Miljøudvalget - 2016-2021 d. 03-05-2021

Mødedato Mandag d. 03. maj 2021 kl. 16:30

Mødested Virtuelt via Teams

Indholdsfortegnelse

Vedtagelse af Spildevandsplan 2021.....	3
Evaluering af Novafos' ejeraftale.....	10
Legalitetsgodkendelse af betalingsvedtægt for spildevand for ejerkommunerne i Novafos.....	12
Drøftelse af forslag til Novafos' Operationelle Strategi 2021.....	15
Status på klagesager 2020.....	16
Opfølgning på Gladsaxestrategien.....	18
Temadrøftelse: Perspektiver på Gladsaxestrategien 2022-26.....	21
Orientering om forsøg med rensning på Bagsværd Vandværk.....	22
Nyt fra bestyrelser.....	24
Meddelelser.....	25
Godkendelse.....	26

Punkt 1: Vedtagelse af Spildevandsplan 2021

19-11-06.00.00-P16

Beslutning

Anbefales.

Kommende behandlingsforløb

Økonomiudvalget 18.05.2021

Byrådet 26.05.2021

Sagsfremstilling

Resumé

Forslag til Spildevandsplan 2021 har været i offentlig høring fra 26.11.2020 til og med 14.03.2021. De 25 høringssvar har ikke givet anledning til ændringer i spildevandsplanen. De fleste høringssvar omhandler privatøkonomi, inddragelse, kommunikation, dispensationsmuligheder og nedsivningstilladelser. Disse emner er i højere grad rettet mod kommunens administration og den konkrete gennemførelse af fremtidige separeringsprojekter, og relaterer sig derfor til udarbejdelse og revision af andre dokumenter end selve Spildevandsplan 2021, blandt andet en kommende administrationspraksis.

Spildevandsplan 2021 er en rammeplan

Spildevandsplan 2021 sætter rammen for de næste mange års indsatser. Den indfører fuld separering som afløbsstrategi i Gladsaxe Kommune. Anbefalingen bygger på analysen "Fremtidens afløbssystem", som var baggrund for Miljøudvalgets temadrøftelse 30.10.2019, og som sidenhen blev præsenteret politisk i 2020 (Miljøudvalget 28.05.2020, punkt nr. 1 og Miljøudvalget 07.09.2020, punkt nr. 10).

Spildevandsplan 2021 indeholder i sig selv ikke konkrete projekter. De konkrete anlægsløsninger bliver løbende planlagt i takt med, at områderne skal separeres, og vil løbende blive udmøntet i tillæg til spildevandsplanen. Hvert tillæg skal i offentlig høring, og alle får dermed mulighed for at blive inddraget igen, når konkrete tiltag skal gennemføres.

Udarbejdelse af administrationspraksis

Forvaltningen og Novafos er i gang med at udarbejde "Administrationspraksis for grundejers håndtering af regn- og spildevand" (herefter kaldet administrationspraksis). Heraf vil det konkret fremgå, efter hvilke principper der forvaltes, og også konkrete beskrivelser af, hvordan grundejerne skal forholde sig til forskellige emner som for eksempel dispensation, beregning af afløbskoefficient, ansøgning om nedsivningstilladelse, dimensionering af regnbede og faskiner. Det tilstræbes at administrationspraksis er udarbejdet ultimo 2021.

En del høringssvar omhandler konkrete tiltag og muligheder, som forvaltningen og Novafos på nuværende tidspunkt ikke kan give præcise svar på, men som bliver en del af den kommende administrationspraksis.

Offentlig høring

Byrådet besluttede 25.11.2020, punkt nr. 4 at sende forslag til Spildevandsplan 2021 i offentlig høring frem til 29.01.2021. Et planlagt borgermøde måtte aflyses på grund af Corona-restriktioner. Høringsfristen blev derfor forlænget med cirka 1½ måned, og det blev besluttet i stedet at afholde et borgermøde over Teams 25.02.2021. Der deltog 95 borgere, foreningsrepræsentanter, politikere samt medarbejdere fra Gladsaxe Kommune og Novafos.

Under borgermødet blev der vist to film, den ene produceret af Gladsaxe Kommune om Spildevandsplan 2021 og den anden produceret af Novafos om, hvordan man som borger kan gribe separatkløakering an. Efterfølgende var der debat. Der blev blandt andet drøftet grundvandsudfordringer, lokal afledning af regnvand (LAR), dispensationsmuligheder, tilslutningskoter, privatøkonomi, kommunikation under høringsfasen og vejledning, kommunikation og inddragelse i planlægningen og udførelsen af den kommende separering i områderne.

I høringsperioden er der gennemført en bred informationskampagne med pressemeddelelser, ugentlige annoncer i Gladsaxebladet, plancheudstilling tre steder (Gyngemosepark, Buddingecenteret og Bagsværd Station), flere opslag på kommunens Facebook og hjemmeside, direkte kommunikation til Sammenslutningen af grundejerforeninger, boligforeninger og ejendomsmæglere.

Fagmedarbejdere fra Gladsaxe Kommune og Novafos har i høringsperioden hver mandag og torsdag klokken 15-17 siddet klar med en særlig "Spildevandsplan-hotline". Der har været 18 opkald høringsperioden.

Oversigt over hørings svar

Der er modtaget følgende 25 hørings svar:

01. Ballerup Kommune
02. Susanne Schou og Bjarne Rieckmann
03. Henning Sørensen
04. Mikael Kristensen
05. Kroppedal Museum
06. Ejerlauget Ellekilde
07. Vejlauget Stenkrogen
08. Lise Peltola og Henrik Kristensen
09. Stengårdens Grundejerforening
10. Mikael Kristensen
11. Københavns Kommune
12. Lyngby-Taarbæk Kommune
13. Sammenslutningen af grundejerforeninger
14. Toftegaardens Grundejerforening
15. Haspegårdens Grundejerforening
16. Vejlauget Stengårdshusene
17. Paw Mikael Kjøbmand Kozakevic
18. Bagsværd Grundejerforening
19. Søborg Grundejerforening
20. Foreningen Lokal Agenda 21 i Gladsaxe

21. Benny Thomsen
22. Espegårdens Grundejerforening
23. Mads Kjær Andersen
24. Torben Sønnichsen
25. Andy Lykke Hansen

Som det ses, kommer høringssvarene hovedsageligt fra borgere, grundejerforeninger, vejlaug og andre myndigheder. De kan læses i deres helhed i bilag 2. Herunder refereres der til høringssvarene ved at angive deres nummer (01 til 25).

Behandling af høringssvarene

By- og Miljøforvaltningen har i bilag 1 gengivet høringssvarene i kort form sammen med By- og Miljøforvaltningens bemærkninger.

Der er en del bemærkninger i høringssvarene, som ikke har relation til selve indholdet i Spildevandsplan 2021. De er udeladt af bilag 1. Hver enkelt, der har indgivet et høringssvar, vil få en tilbagemelding fra forvaltningen, hvor også andre bemærkninger uden relation til Spildevandsplan 2021 besvares, og hvor der gives uddybende forklaringer i forhold til de korte bemærkninger, der fremgår af bilag 1.

Høringssvarenes fokus

Der er generelt positive tilkendegivelser og forståelse for nødvendigheden af strategien med fuld separering i Spildevandsplan 2021 (06, 07, 09, 11, 12, 13, 15, 18, 20). Høringssvar 07 efterlyser dokumentation for, om andre strategier kan have tilsvarende effekt, og høringssvar 08 spørger til effekten af at anvende vejvandsseparering som metode.

Der er særligt fem emner, der går igen i flere høringssvar, de beskrives kort herunder sammen med forvaltningens kommentarer. Det er valgt også at beskrive København Kommunes høringssvar, der omhandler den Statslige Vandområdeplan 2021-2027 og overløb til vandområder i København.

Inddragelse i fremtidig planlægning

Det findes positivt (06, 09, 12, 13, 15, 18, 24), at der i Spildevandsplan 2021 er fokus på inddragelse, vejledning og hjælp i forbindelse med den kommende separering, og mange af disse kommentarer indbefatter også en tilkendegivelse af at ville involvere sig direkte i et fremtidigt samarbejde.

Forvaltningen er glade for de mange tilkendegivelser, og imødekommer gerne ønskerne om at blive inddraget.

Bekymringer om privatøkonomi

Det emne, som flest høringssvar berører, er privatøkonomien. Høringssvar (06, 13, 15, 16, 17, 19, 22, 24) handler om muligheden for at låne til separeringen efter de samme regler som indekøbsfinansiering af ejendomsskat (Grundskyldslåneloven).

Flere høringssvar omhandler privatøkonomi ud over, hvad spildevandsplanen indebærer. Flere kommenterer for eksempel på (08, 09, 13, 15), at også mange står overfor at skulle udfase olie/gas inden 2030. Der kommenteres også på stigende ejendomsskatter (19).

Høringssvar 07 beder kommunen sikre, at ingen borgere kommer i økonomisk klemme på grund af spildevandsplanen. Flere høringssvar (09, 13, 14, 15, 17, 18) beder kommunen om at sikre finansieringsmuligheder, for eksempel så betalingen kan udskydes til et fremtidigt salg, betales over kommuneskatten, eller at alle får en frist på 35-40 år. Der udtrykkes også ønske om, at kommuneskatten kan sænkes (07) for at modsvare den omkostning borgerne pålægges.

Høringssvar 21 ønsker oplyst erfaringsbaserede minimums- og maksimumsudgifter i tillæg til den gennemsnitsværdi på 40.000-60.000 kroner, der er oplyst for parcelhuse.

Høringssvar 22 og 24 angiver, at driftsomkostningerne for de private stiger.

Flere høringssvar bemærker, at det er vigtigt at få informeret borgerne om muligheden for at få tilbagebetalt en del af tilslutningsbidraget, hvis regnvandet kan håndteres på egen grund.

Forvaltningens kommentarer:

Der er hjemmel i Grundskyldsloven til, at Byrådet kan beslutte, at der kan ydes lån til pensionister til kloakarbejder efter samme regler som indefrysning af ejendomsskatter. By- og Miljøforvaltningen anbefaler, at denne mulighed belyses nærmere, og at der fremlægges en selvstændig sag om dette forhold senest i forbindelse med fremlæggelse af en sag om principper for administrationspraksis.

Flere har dog opfattelse af/ønske om, at den ordning skal gælde for alle borgere. Det er imidlertid kun en ordning, der gælder for pensionister og efterlønsmodtagere.

Med spildevandsplanen er det besluttet at give de første borgere en frist på 7 år, således at de skal have gennemført en separering inden udgangen af 2028. Håbet er, at man med fristen på minimum 7 år kan nå at få det indpasset i sit budget. Gladsaxe Kommune har ikke mulighed for at tilbyde lån til andre grupper, end de der kan blive omfattet af ordningen i Grundskyldslåneloven. Gladsaxe Kommune kan ifølge lovgivningen ikke give dispensation til at separere på baggrund af privatøkonomiske forhold, men hvis der er dele af afløbssystemet på grunden, det er særligt dyrt af separere i forhold til den effekt, der opnås, kan der efter en konkret vurdering meddeles midlertidig dispensation, til den del af separeringen. Gladsaxe Kommune og Novafos vil strække sig langt for, at ingen kommer økonomisk i klemme.

Som oplyst er de 40.000-60.000 kr. gennemsnitspriser for separering af et parcelhus. At anvende erfaringsbaserede minimums- og maksimumspriser giver ikke et sammenligneligt billede, da de hver især bygger på én pris for én matrikel. Det kan ikke udelukkes, at for nogle vil en separering løbe op i flere hundredetusinde kroner. Der kan forventeligt dispenseres, hvis det er små arealer, der er med til at fordyre separeringen væsentligt.

Forvaltningen vil styrke kommunikationen om tilbagebetalingsordningen.

Dispensationsmuligheder

Flere stiller forslag til mulige dispensationsårsager (02, 03, 06, 07, 09, 13, 15, 16, 23), det drejer sig for eksempel om kælderskakte, eksisterende regnvandsledninger, der er ført under huset, og lyskasser.

Forvaltningen og Novafos er som tidligere beskrevet i gang med at udarbejde en administrationspraksis. Denne vil beskrive rammerne for at ansøge om dispensation, og angive nogle typiske tilfælde, som kan udløse en dispensation, for eksempel kælderskakte og lyskasser.

Forvaltningen påtænker, at principperne for administrationspraksis forelægges til politisk drøftelse sidst på året.

Højtstående grundvand og påvirkningen ved øget nedsivning og renovering af kloakker

Der er en del bekymring over stigende terrænnært grundvand og de skader, det vil kunne medføre, og om en øget anvendelse af lokal afledning af regnvand (LAR), hvor der nedsives regnvand, vil kunne forværre situationen (06, 07, 09, 13, 15, 16, 18, 24).

Der stilles også spørgsmål ved, om kommunen har tilstrækkelig viden til at, sagsbehandle nedsivningsansøgninger på et grundlag, der tager højde for de mange faktorer, der kan medvirke til at hæve grundvandsniveauet. Ud over jordbundsforhold nævnes; klimaforandringer, tætning af kloakkerne, mindre vandindvinding og horisontal strømning af vandet i jorden.

Der er forslag til, at kommunen dræner arealer, der er/bliver vandlidende, giver tilskud til etablering af omfangsdræn og igangsætter et måleprogram. Derudover mener nogle, at kommunen må være erstatningspligtig.

Spildevandsplanens afsnit 4.4.4 omhandler terrænnært grundvand, og afsnit 6.8 beskriver reglerne omkring dræning. Forvaltningen er jf. afsnit 4.4.4. fuldt ud klar over udfordringerne med terrænnært grundvand, men både kommunen og forsyningen er lovgivningsmæssigt meget begrænset i forhold til handlemuligheder. Der er igangsat arbejder mellem staten, DANVA og KL angående terrænnært grundvand, og der håbes på ændrede regler på området i løbet af de næste år.

Der er fra statslig side i 2018-2021 udviklet et nyt værktøj (HIP – Hydrologisk Informations- og Prognosesystem) og nye analyser af det terrænnære grundvand. Gladsaxe Kommune har deltaget i workshops relateret til denne udvikling og deltager aktivt i netværk omkring dette.

Forvaltningen fik i 2014 udarbejdet en avanceret analyse af nedsivningsmulighederne, og det er blandt andet på baggrund af den, at nedsivningstilladelserne gives. Denne analyse tager blandt andet højde for klimaforandringerne og belyser konsekvenserne ved forskellige scenarier for nedsivning. Analysen indeholder også horisontale vandstrømninger og vandindvinding. Hver enkelt nedsivningstilladelse gives på baggrund af en individuel faglig vurdering. Forvaltningen er i gang med at etablere et måleprogram for terrænnært grundvand, så der løbende kan følges med i variationer og tendenser.

Gladsaxe Kommune bedømmer løbende, om der er behov for at opdatere kommunens eget grundlag for at meddele nedsivningstilladelser.

Gladsaxe Kommune administrerer således på et fagligt og sagligt grundlag. Forvaltningen kan tilbagekalde en nedsivningstilladelse, hvis forudsætningerne for tilladelsen viser sig at være ændret væsentligt. Gladsaxe Kommune kan som udgangspunkt ikke holdes erstatningsansvarlige.

Høringssvarene giver ikke anledning til at ændre i spildevandsplanen.

Flere høringssvar (09, 13, 15, 18, 22, 24) handler samtidig om, at kommunen bør styrke indsatsen overfor grundejerne i forhold til at hjælpe med information og vejledning med videre for at øge andelen, der vælger LAR løsninger. Forvaltningen vil styrke kommunikationen om denne ordning.

Overløb til vandområder i København og overholdelse af tidsfrist i vandområdeplaner

Københavns Kommune (11) har sendt høringssvar angående spildevandsplanens beskrivelse af indsatser for at mindske overløb af spildevand til vandområderne nærmere bestemt Utterslev Mose, Nordkanalen og Fæstningskanalen, som er vandområder i Københavns Kommune.

Københavns Kommune bifalder strategien om separatkloakering som langsigtet løsningsmodel, men bemærker, at spildevandsplanen ikke i tilstrækkelig grad tager hensyn til, at vandområdeplanernes frist for målopfyldelse er i 2027. Der savnes beskrivelse af midlertidige tiltag, der kan honorere vandområdeplanens tidsfrist.

Forvaltningen har følgende bemærkninger hertil:

Forslag til Spildevandsplan 2021 er en rammeplan, der blandt andet beskriver, at der udføres indsatser, såfremt det overhovedet er muligt, så vandområdeplanernes tidsfrist kan overholdes. Som bekendt af Københavns Kommune er løsningen for Utterslev Mose og Nordkanalen afhængig af fremdriften i det fælles projekt Svanemøllens Skybruds Tunnel. Projektet forventes i øjeblikket at være færdigt i 2028-2029.

Med hensyn til Fæstningskanalen er der beskrevet to indsatsmuligheder for nedsættelse af belastning, således at vandområdeplanens krav og frist kan overholdes. De endelige indsatser skal defineres med respekt for myndighedskrav fra Københavns Kommune og vandområdeplanens krav. Gladsaxe Kommune og NovafoS har inviteret Københavns Kommune og HOFOR til dialog om dette.

Forvaltningen finder ikke anledning til at ændre indholdet i Forslag til Spildevandsplan 2021 som følge af høringssvar fra Københavns Kommune.

Kommunikation og muligheder for dialog under høringen

Der er givet nogle kommentarer (03, 06, 07, 08, 24) i forhold til den gennemførte kommunikationsindsats, hvor flere har ønsket en mere direkte kommunikation.

Der er forvaltningens opfattelse, at der har været gode muligheder for dialog ved henvendelse på mail og telefon. Der var på det virtuelle borgermøde god mulighed for at komme i dialog med kommunen.

Der er ikke noget lovkrav om eller kutyme for at informere direkte til den enkelte borger via e-Boks om denne type overordnede planer. Når der udarbejdes spildevandsplantillæg for de enkelte områder, og en separering bliver bindende for borgerne, vil det være naturligt i den forbindelse at anvende e-Boks eller fysisk materiale direkte ud til de berørte borgere. Ligesom der vil være kommunikation, vejledning og mulighed for inddragelse i planlægningen af separeringsprojektet i de enkelte områder. Det vil forventeligt også ske ved fysiske møder.

Miljørapport

Miljørapporten har været vedlagt høringen af spildevandsplanen. Der er ikke kommet kommentarer til den. Den vedlægges også denne sag (Bilag 4), da der er 4 ugers klagefrist af miljørapporten med hensyn til retlige forhold, efter spildevandsplanens vedtagelse.

Endelig vedtagelse af Spildevandsplan 2021

Forslag til Spildevandsplan 2021 med små korrektioner (stavefejl mv.) i forhold til høringsudgaven er vedlagt som bilag.

Spildevandsplan 2021 bliver efter vedtagelse indarbejdet i kommunens hjemmeside som en digital plan. Det bliver derfor nemmere for borgerne at finde frem til den relevante information. Forvaltningen vil derudover udbygge gladsaxe.dk/nykloak med relevant information. Derudover undersøges sammen med Novafos mulighederne for en teknisk løsning, der på en overskuelig måde kan hjælpe borgerne med processen om separering på egen grund.

Indsatser i regi af spildevandsplanen vil blive eksekveret i årlige investeringsaftaler med Novafos. Separerings- og andre større anlægsprojekter m.v. vil blive gennemført på baggrund af spildevandsplantillæg

By - og Miljøforvaltningen indstiller,

1. at forslag til Spildevandsplan 2021 vedtages.

Sagen fremlægges af

Daniel Grube Pedersen

Relateret behandling

Byrådet 25.11.2020, punkt nr. 4 (Spildevandsplanen sendes i høring)

Miljøudvalget 07.09.2020, punkt nr. 10 (Udkast til spildevandsplanens målsætninger, strategier og indsatser)

Miljøudvalget 28.05.2020, punkt nr. 1 (Anbefalinger på baggrund af "Fremtidens Afløbssystem")

Bilag

Bilag 1: Kommenterede høringssvar til Spildevandsplan 2021 - Gladsaxe Kommune

Bilag 2: Samlede høringssvar til Spildevandsplan 2021 - Gladsaxe Kommune

Bilag 3: Forslag til Spildevandsplan 2021 - Gladsaxe Kommune

Bilag 4: Miljørapport - Spildevandsplan 2021 - Gladsaxe Kommune

Punkt 2: Evaluering af Novafos' ejeraftale

21-3-13.02.00-P00

Beslutning

Anbefales.

Kommende behandlingsforløb

Økonomiudvalget 18.05.2021

Byrådet 26.05.2021

Sagsfremstilling

Resume

Ejeraftalen for Novafos skal evalueres senest i efteråret 2021. Det indstilles, at ejeraftalen for Novafos fortsætter uændret.

Gennemgang af sagen

I forbindelse med etableringen af Novafos pr. 1. januar 2017 indgik Allerød, Ballerup, Egedal, Frederikssund, Furesø, Gentofte, Gladsaxe, Hørsholm og Rudersdal kommuner en ejeraftale (aktionæroverenskomst) om kommunernes ejerskab af Novafos. Ejeraftalen er vedlagt som bilag 1. Siden stiftelsen i 2017 er der foretaget opsplittings af selskaber og ændret navngivning. Vedlagt i bilag 2 er det opdaterede organisationsdiagram.

Ejeraftalen er en aftale mellem de ni ejerkommuner om fordeling af ejerandele, sammensætning af og stemmeregler for bestyrelsen og generalforsamlingen, vilkår for optagelse af nye kommuner i Novafos med videre. Ændringer i ejeraftalen kræver tiltræden fra samtlige ni ejerkommuner.

I henhold til ejeraftalens pkt. 10.3. skal ejerkommunerne evaluere ejeraftalen, herunder bestyrelsens sammensætning, senest i efteråret 2021. Det fremgår endvidere af ejeraftalens pkt. 5.1.3, at ejerne evaluerer bestemmelsen om lokale bestyrelsesmedlemmer forud for kommunalvalget 2021.

Bestyrelsen i Novafos-koncernen er en såkaldt tillempet enhedsbestyrelse med fælles bestyrelsesmøder, hvor de samme bestyrelsesmedlemmer sidder i bestyrelsen for:

- Novafos Holding A/S ("paraplyelskabet"),
- Novafos A/S (hvor medarbejderne er ansat) og
- datterselskaberne for de enkelte kommuner (i Gladsaxe: Novafos Vand Gladsaxe A/S og Novafos Spildevand Gladsaxe A/S).

Bestyrelsen for Novafos består af én repræsentant fra hver kommune (alle ni ejerkommuner har udpeget deres borgmester til bestyrelsen), forbruger- og medarbejderrepræsentanter samt et eksternt valgt medlem, som er formand for bestyrelsen.

Det er også muligt for kommunerne i henhold til ejeraftalens pkt. 5.1.3. at vælge en lokal bestyrelse til datterselskaberne, som består af det af kommunen valgte bestyrelsesmedlem (borgmesteren) og/eller bestyrelsesformanden samt et antal yderligere lokalt valgte medlemmer. Ballerup Kommune har benyttet sig af denne mulighed.

Bestyrelsen for Novafos har på deres møde 23.03.2021 behandlet sagen, og bestyrelsen bakker op om en indstilling til ejerkommunerne om, at den nuværende model med hensyn til principper for bestyrelsessammensætning i bestyrelsen og fælles bestyrelsesmøder fortsætter.

Det er vurderingen, at ejeraftalen fungerer tilfredsstillende, og at der ikke er behov eller grundlag for at ændre ejeraftalen.

By- og Miljøforvaltningen indstiller, at ejeraftalen for Novafos fortsætter uændret.

Bilag

Bilag 1: NOVAFOS - Ejeraftale

Bilag 2: Koncerndiagram Novafos 2020

Punkt 3: Legalitetsgodkendelse af betalingsvedtægt for spildevand for ejerkommunerne i Novafos

20-11-06.00.00-P16

Beslutning

Anbefales.

Kommende behandlingsforløb

Økonomiudvalget 18.05.2021

Byrådet 26.05.2021

Sagsfremstilling

På Miljøudvalgets møde 02.11.2020, punkt 3 blev en ny fælles betalingsvedtægt for Novafos godkendt. Inden sagen blev behandlet i Økonomiudvalget og Byrådet, satte Novafos ikrafttræden af betalingsvedtægten i bero på grund af om tvivl om forsyningspligt ved udstykning af erhvervsejendomme.

Miljøudvalget blev 01.03.2021 mundtligt orienteret om, at Novafos ville sætte ikrafttræden af den nye fælles betalingsvedtægt i bero med henblik på genbehandling af Novafos' bestyrelse.

Dette blev Miljøudvalget mundtligt orienteret om på mødet 01.03.2021.

Novafos' bestyrelse har efter fornyet behandling af betalingsvedtægten godkendt en ny version, som skal godkendes af ejerkommunerne.

I vedlagte nye version af betalingsvedtægten er en ny praksis i forhold til forsyningspligt ved udstykning af erhvervsejendomme implementeret.

I den betalingsvedtægt for Novafos, som Miljøudvalget godkendte på mødet 02.11.2020, punkt 3, blev der beskrevet en praksis, hvorunder Novafos uden betaling overtog forsyningsledninger, når erhvervsejendomme omdannes til boliger. Det er en praksis, der har været almindeligt udbredt blandt vandselskaberne i en årrække.

Når en erhvervsejendom var forsynet til grundgrænsen, betalte Novafos ikke for overtagelse af forsyningsledningerne til efterfølgende udstykkede boligparcellers grundgrænse. Sådanne ledninger blev anlagt af developer og efterfølgende overtaget vederlagsfrit af Novafos. Der kunne ikke opkræves tilslutningsafgift hos de nye boligparceller til betaling af ledningerne, så denne praksis blev anset for rimelig, og Novafos forsyningspligt blev anset for opfyldt.

Denne praksis var beskrevet i den ny fælles betalingsvedtægt, og Novafos fik udarbejdet et juridisk notat hos Horten, der bekræftede lovmedholdeligheden. Notatet forelå ved Miljøudvalgets behandling af vedtægten.

Der har i de seneste par år været ført retssager om netop forsyningspligten ved udstykning og overgang fra erhverv til bolig, og da retssagerne var faldet forskelligt ud i byretterne, fastholdt Novafos sin praksis, men tog i sine

overtagelsesaftaler med developper forbehold for betalingen, så developper ville få betaling, hvis en højesteretsdom afgjorde sagen til developpernes fordel.

Østre Landsret afsagde den 28. januar 2020 dom i sagen om Grønttorvet. Dommen vedrører forsyningspligt, når en erhvervsejendom udstykkes. Dommen fastslår, at en forsyning i medfør af miljøbeskyttelseslovens §32 b, stk. 1 er forpligtet til at føre stikledning frem til de udstykkede ejendommers grundgrænse uanset, at forsyningen ikke har adgang til at opkræve tilslutningsbidrag. Østre Landsrets dom blev anket til Højesteret, som endeligt forventes at afgøre spørgsmålet om forsyningspligt medio august 2021.

Spørgsmålet om, hvilken praksis Novafos skal følge, har på denne baggrund været drøftet mellem ejerkommunerne og Novafos i de forløbne måneder.

I mellemtiden har en dom i Østre Landsret den 23. februar 2021 vedrørende en sag i Frederikssund Kommune fået samme udfald som sagen om Grønttorvet, og Novafos har valgt ikke at anke dommen.

På denne baggrund har Novafos valgt at ændre praksis i forhold til håndtering af forsyningspligten i tilsvarende sager - foreløbigt med tilbagevirkende kraft fra Østre Landsrets dom den 28. januar 2020 og med virkning til Højesterets forventede dom medio august 2021.

Den ændrede praksis betyder, at Novafos i ovenstående periode vedkender sig forsyningspligt til de udstykkede ejendommers grundgrænse og dermed afholder udgifterne til at føre hoved- og stikledningerne frem, selvom Novafos med det nuværende lovgrundlag ikke kan opkræve tilslutningsbidrag i forbindelse hermed. Dette kan håndteres ved, at Novafos selv etablerer ledningerne frem til grundgrænse, eller at Novafos og bygherre aftaler, at bygherre etablerer ledningerne, hvorefter Novafos overtager ledningerne og betaler deres værdi.

Såfremt Højesteret fastslår, at forsyningsselskabet ikke har forsyningspligt i forbindelse med udstykninger af allerede tilsluttede erhvervsejendomme, vil Novafos genoverveje sin ændrede praksis.

Novafos' bestyrelse har på sit møde den 23. marts 2021 godkendt, at en ny justeret version af den fælles betalingsvedtægt, vedlagt som bilag 1, sendes til politisk godkendelse i ejerkommunerne.

I vedlagte bilag 2 fremgår, hvilke ændringer der er foretaget. De punkter i betalingsvedtægten, der angår byggemodning på allerede tilsluttede ejendomme, udgår, idet situationen for Novafos' overtagelse af anlæg fremover vil være den samme som for byggemodning på bar mark, hvor der dog kan opkræves tilslutningsbidrag. Der er i den nye version derfor kun ét afsnit, punkt 6.3, der omhandler overtagelse af anlæg ved byggemodning.

Efter ønske fra Hørsholm Kommune udtages endvidere dele af afsnit 3.3, som omhandler anlæg til afvanding af veje. Det slettede udgør Novafos' praksis, men hører ikke til i betalingsvedtægten.

By- og Miljøforvaltningen indstiller,

1. at betalingsvedtægt for spildevand for Novafos legalitetsgodkendes.

Relateret behandling

Miljøudvalget 02.11.2020, punkt 3

Byrådet 24.02.2021, punkt 7

Bilag

Bilag 1: Betalingsvedtægt for Spildevand til Novafos

Bilag 2: Ny fælles betalingsvedtægt - oversigt over ændringer 12.03.21

Punkt 4: Drøftelse af forslag til Novafos' Operationelle Strategi 2021

21-2-13.02.00-P00

Beslutning

Tiltrådt.

Sagsfremstilling

Resumé

På strategimødet i Novafos' bestyrelse 11.06.2021 forventes Novafos' forslag til operationel strategi fremlagt til bestyrelsens godkendelse. Forud for dette fremlægges strategien for ejerkommunernes politiske udvalg i maj. Den operationelle strategi tager udgangspunkt i ejerstrategien for Novafos og implementerer arbejdet med FN's Verdensmål for bæredygtighed i Novafos' arbejde.

Operationel strategi for en bæredygtig udvikling

Ved etableringen af Novafos Holding A/S 1. januar 2017 aftalte ejerkommunerne en ejerstrategi, der udstikker retningen for Novafos' arbejde. Ejerstrategien er vedlagt i bilag 1. Denne strategi har dannet grundlag for Novafos' arbejde og udvikling og vil fortsat gøre det.

I sommeren 2018 drøftede Novafos' bestyrelse ønsket om at implementere FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling i selskabets arbejde, og behovet for at have en operationel strategi, der kan omsætte ejerstrategien i konkrete indsatsområder for en bæredygtig udvikling.

Bestyrelsen udpegede seks verdensmål, som Novafos skal arbejde med. Fire mål omhandler selskabets kerneområder: Rent vand og sanitet, Bæredygtige byer og lokalsamfund, Klimaindsats og Livet i havet. De to sidste mål omhandler særlige opgaver; "Industriel innovation og infrastruktur" samt "Partnerskaber for handling".

Novafos' direktion har på denne baggrund udarbejdet forslag til en operationel strategi, der er blevet drøftet i selskabets ledergruppe og MED-udvalg samt i bestyrelsen henholdsvis 13.08.2020 og 20.11.2020. Forslaget er vedlagt i bilag 2.

Den overordnede ambition er at være "Et bæredygtigt forsyningsselskab, der er attraktivt for vores kunder". Strategien beskriver selskabets forpligtelser overfor sine interessenter samt de strategiske fokusområder: Robust drikkevand, Klimatilpasning, Energieutral rensning og CO₂ reduktion. Endeligt udpeges de strategiske indsatsområder: Sikre rent drikkevand, Klimatilpasning, Optimere spildevandsbehandling, Udvikle partnerskaber, Bygge bæredygtigt og Effektivisere.

Novafos' operationelle strategi ligger godt i tråd med både Gladsaxe-strategien, den nye spildevandsplan og Gladsaxes Strategi for grøn omstilling.

By- og Miljøforvaltningen indstiller, at strategien godkendes.

Bilag

Bilag 2: Novafos operationelle strategi - Bestyrelsesmødet 20.11.2020

Bilag 1: Novafos - Ejerstrategi 19. december 2016

Punkt 5: Status på klagesager 2020

21-1-01.05.00-A00

Beslutning

Tiltrådt.

Sagsfremstilling

Budgetforligskredsen i Byrådet har med vedtagelsen af Budget 2021-24 besluttet, at alle fagudvalg skal drøfte retningslinjer for, hvordan fagudvalgene afgrænser og afrapporterer på klagesager. Der er bl.a. et politisk ønske om, at der fremadrettet afrapporteres på klagesager på det sociale område med en højere frekvens, så der er mulighed for at følge med i udviklingen i omgjorte klagesager løbende. Sager herom har været forelagt Økonomiudvalget på mødet 02.03.2021.

Byrådssekretariatet og By- og Miljøforvaltningen indstillede til Økonomiudvalget, at klagesager på det tekniske-, planmæssige- og miljømæssige område bliver behandlet én gang årligt af Miljøudvalget, Trafik- og Teknikudvalget og Økonomiudvalget, da antallet af klager er meget begrænset på disse områder. Økonomiudvalget besluttede 02.03.2021, punkt 10 at sende forslaget om en årlig afrapportering til høring i Miljøudvalget og Trafik- og Teknikudvalget.

I nedenstående skema gives status på klagesager på Miljøudvalgets område. Sager med relation til miljø- og naturområdet behandles i Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Dette er en oversigt over klagesager startet i 2020 og sager, der ikke er endeligt afgjort i 2020:

(tal i parentes er når sagen er registreret hos klagenævnet, uden parentes er dato for evt. afgørelse)

	Sag	Dato	Afgørelse
Jord & grundvand	Klage over tilladelse til genindbygning af slagge under kommende p-hus. Tobaksvejen 5. Klagenr. 1003530	(13. 03.2019) 18.12.2020	Ophævelse og hjemvisning til fornyet behandling
Affald	Klage over forlængelse af Miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), Gladsaxe Genbrugsstation, Turbinevej 10. Klagenr. 1007416	(28.02.2020) 29.03.2021	Stadfæstet afslag - ikke medhold i klage over fornyet VVM-tilladelse til udvidelse af genbrugsstation i Gladsaxe Kommune
Natur	Klage over afslag på opsætning af carport på Fortgrunden 4 Klagenr. 1012641	07.07.2020	Stadfæstet afslag indenfor fortidsmindebeskyttelseslinje

Natur	Klage over beskyttet mose, Slotsparken 44	(25.12.2019)	Verserende
	Klagenr. 1005703		
By- og Miljøforvaltningen	Samleklage over 5 afgørelser efter naturbeskyttelsesloven om udvidelse af Danmarks Rostadion på Bagsværd Sø	(23.05.2018)	Sager er stillet i bero til afgørelse af klage over fredningsdispensation er afgjort
	Klagenr. 1000650, 1000651, 1000652, 1000583.		
By- og Miljøforvaltningen	Klage over VVM screening af ændring af projekt opgradering af Rostadion på Bagsværd Sø	(16.04.2019)	Verserende
	Klagenr. 1000554.		

By- og Miljøforvaltningen indstiller,

1. at afrapportering af klagesager på Miljøudvalgets område sker én gang årligt, og
2. at status på klagesager for 2020 tages til efterretning.

Relateret behandling

Økonomiudvalget 02.03.2021, punkt 10

Punkt 6: Opfølgning på Gladsaxestrategien

21-96-00.15.00-A21

Beslutning

Til efterretning.

Sagsfremstilling

For at sikre at udviklingen i Gladsaxe bevæger sig i en bæredygtig retning skal der løbende følges op på Gladsaxestrategien. Det sker både ved at følge udviklingen i de kvantitative indikatorer, som er tilknyttet strategiens seks målsætninger, men også via kvalitativt beskrevne cases, der er eksempler på tiltag, der er med til at flytte udviklingen i den retning, vi ønsker. Dette er den anden statusopgørelse på Gladsaxestrategien og i denne sagsfremstilling præsenteres de overordnede resultater af opfølgningen. Den konkrete opfølgning for enkelte indikatorer er beskrevet i bilag 1, mens den kvalitative opfølgning fremgår af bilag 2.

Overordnet vurdering af udviklingen i Gladsaxe

Siden sidste status har forvaltningen arbejdet videre med at omsætte strategien til praksis og forankre den endnu dybere i og på tværs af kerneområderne i konkrete indsatser, strategier m.v. som strukturelle ændringer i den eksisterende drift, i udviklingsprojekter og i hverdagshandlinger. Indgange, der alle er afgørende for, at vi i Gladsaxe samlet set gør en forskel.

Opfølgningen viser, at der trods et år med COVID-19, fortsat bliver arbejdet med den bæredygtige dagsorden i Gladsaxe. Allerede igangsatte initiativer er fortsat, selv om det måske har været nødvendigt at tilpasse formen, og der er igangsat nye indsatser. Samlet set har Gladsaxe fortsat den sikre kurs i retning af et mere bæredygtigt lokalsamfund og markerer sig fortsat som en kommune i front på bæredygtighed både socialt, økonomisk og miljømæssigt gennem projekter og indsatser, der også inspirerer og påvirker nationalt.

Opfølgningen på strategiens konkrete indikatorer viser, at udviklingen går i den rigtige retning på en lang række af de indikatorer, vi måler på. Der er endog indikatorer, hvor vi allerede nu er ved at nå den langsigtede målsætning for udgangen af 2022.

Det gælder blandt andet vores målsætning om at plante flere træer og målsætningen om, at flere græsarealer skal overgå til mere naturvenlig pleje. Det gælder også i forhold til vores indsatser med at få flere i job på særlige vilkår, og med at sikre at unge ikke starter med at ryge. Iværksætterlysten i Gladsaxe er fortsat meget stor og væsentlig større end den langsigtede målsætning.

Der er dog også udfordringer blandt andet i forhold til skolebørns trivsel, beskæftigelsesindsatsen i forhold til dem, som er længst væk fra arbejdsmarkedet, unges alkoholvaner og den forebyggende indsats mod oversvømmelser som følge af regn og skybrud.

Indikatorerne er nedslagspunkter i den omfattende organisation og produktion af ydelser, vi som kommune leverer. De kan derfor ikke stå alene. Derfor er der også udarbejdet en kvalitativ opfølgning, som beskriver eksempler på indsatser og initiativer på tværs af organisationen, der er iværksat i forlængelse af strategiens vedtagelse og understøtter strategiens seks målsætninger og bidrager til, at Gladsaxe samlet set bevæger sig i en bæredygtig retning.

Opfølgning på Gladsaxestrategiens indikatorer

Opfølgningen på indikatorerne består af den seneste tilgængelige måling af de 30 indikatorer suppleret med en faglig vurdering og kommentering af den indsats og særlige initiativer, der understøtter vores målsætninger og dermed at udviklingen går i en bæredygtig retning. En del indikatorer opgøres kun en gang årligt og kadencerne for, hvornår de enkelte indikatorer opgøres, er forskellige.

Overordnet set peger udviklingen i den retning, vi ønsker også selv om det har været et år med særlige udfordringer på grund af nedlukningen.

COVID-19 restriktioner og nedlukninger har påvirket en række brancher hårdt, og der ses også et fald i antallet af beskæftigede i den private sektor. Andelen af unge på offentlig forsørgelse er også steget i løbet af året. Til gengæld er lykkedes at etablere relevante virksomhedspraktikker og løntilskud, der har sikret, at flere er kommet i beskæftigelse. Antallet af ansatte i butikslivet på Bagsværd og Søborg Hovedgade er fastholdt og der er fortsat en stor trang til at starte nye virksomheder op.

Der er stor opmærksomhed på børn og unges trivsel. Opfølgningen viser, at børns faglige trivsel i folkeskolen er på niveau med landsgennemsnittet, men at der har været et fald i den sociale trivsel. Umiddelbart ser det ud til, at unges deltagelse i fritidsaktiviteter er steget på trods af, at der ikke har været igangsat så mange nye tiltag som forventet i årets løb. Det målte fravær i skolerne er faldet og det kan bl.a. være en effekt af det nyetablerede fraværsteam.

Andelen af unge, som har et adgangsgivende karaktersnit til erhvervsuddannelse er steget og ligger over landsgennemsnittet. Det vidner om et højt fagligt niveau, og der ses også en stigning i andelen af unge, som i 2020 påbegyndte en ungdomsuddannelse efter 9. klasse. Det er først og fremmest elevernes almene skoletilbud, herunder også skole-hjemssamarbejdet, der skal sikre, at alle elever bliver så dygtige, som de kan. Men der er igangsat en række initiativer, der er målrettet elever med risiko for ikke at blive erklæret uddannelsesparate.

Det er lykkedes Gladsaxe Kommune at knække koden og fastholde andelen af børn og unge med normal vægt, og flere har i dag normal vægt end forventet for blot et par år siden. Den langsigtede målsætning for andelen af unge, der ryger, er for længst nået. Omvendt er det endnu ikke lykkedes at få nedbragt andelen af unge med tidlig alkoholdebut.

Gode sproglige kompetencer er en af forudsætningerne for et godt forløb i skolen, og børn har derfor brug for at få den rette sprogindsats så tidligt som muligt. Andelen af 3-årige børn, som har behov for en fokuseret sprogindsats er faldet, og ligger under det langsigtede mål. For børn i 0. klasse er der fortsat mere end 8 procent, der har behov for en fokuseret sprogindsats.

Tidlig opsporing og forebyggende indsatser er afgørende for at forebygge mistrivsel hos børn. Gennemsnitsalderen for førstegangsunderretninger på børn 0-11 år i 2020 er 6,0 år, og dermed er den langsigtede målsætning for 2022 nået.

Der har i 2020 været et fald i andelen af borgere over 65 år, der har behov for at modtage hjemmehjælp. Faldet kan generelt tilskrives blandt andet hjemmeplejens fokus på den rehabiliterende indsats.

Til trods for at byens aktivitetsniveau har været præget af COVID-19, blev der i 2020 givet 23 tilladelser til arrangementer i byens rum. Der er gennemført virtuelle ressourcetjek hos to virksomheder.

Trods det at COVID-19 har forsinket processen med implementeringen af madaffald i etageejendomme, er Gladsaxe nået langt med at genanvende affald. Det skyldes, at parcel- og rækkehuse har været langt bedre til at udsortere deres madaffald end forventet.

I 2020 var mere end 80 procent af de indkøbte fødevarer økologiske i 24 af kommunens 54 dagtilbud, og der købes generelt flere økologiske fødevarer i Gladsaxes institutioner.

Det er lykkedes at reducere udledningen af CO₂ med 40 procent siden 2017, og dermed er delmålet for 2020 nået. Det skyldes først og fremmest, at der blev produceret rekord meget grøn strøm i Danmark i 2019 kombineret med fortsatte partnerskaber og samarbejder med borgere og virksomheder om den grønne omstilling. Måltallet for CO₂ vil blive konsekvensrettet, så det er i overensstemmelse med måltallene i den kommende strategi for Grøn Omstilling, når den bliver vedtaget.

Der er i 2020 ikke gennemført nye projekter, der minimerer oversvømmelser fra kloakken og på terræn, og på grund af byggeriet af letbanen, er der heller ikke planlagt nye projekter i de kommende år. Det er derfor ikke muligt at nå den langsigtede målsætning for 2022 for denne indikator.

De to økonomiske indikatorer viser, at målsætningen om en strukturel balance på 250 mio. kr. er opfyldt, og men at det vil være vanskeligt at få nedbragt de videreførte midler til anlæg til 100 mio. kr. i 2022 til trods for, at der forventes et stort træk i de planlagte anlægsbyggerier i de to næste år. Derfor er der også i de kommende år stort fokus på at reducere de videreførte midler ved de anlægsbyggerier, som kommunen selv har indflydelse på.

Der er to indikatorer, hvor der ikke foreligger data, og hvor udviklingen derfor aldrig er mål. Det gælder børn og unges transportvaner og styrket samarbejde med praktiserende læger, akuttefonen 1813 og sygehusene.

Bevæger Gladsaxe sig i en mere bæredygtig retning?

I 2020 har Gladsaxe taget vigtige skridt med de mange indsatser og aktiviteter i og på tværs af fagområderne og også fået lagt spor ud, der peger frem mod en grundlæggende bæredygtig udvikling på den lange bane. Det gælder fx den politisk strategiske ramme for Børnevenlig by, indkøbspolitikken, den ambitiøse Strategi for Grøn omstilling, Spildevandsplanen, m.v.

Opfølgningen på indikatorerne og de mange cases, der beskrives nærmere i den kvalitative opfølgning, vidner tilsammen om, at målene i Gladsaxestrategien i det forgangne år er blevet yderligere integreret i udviklingen af kernerdriften og på tværs. Samtidig har vi fået bæredygtighedsdagsordenen til at brede sig i lokalsamfundet på trods af nedlukninger gennem året ved at forfølge partnerskabstækningen og gå nye veje for at kunne løfte strategien og verdensmålene.

Med Gladsaxestrategien har vi således fortsat en fælles overordnet ramme og retning på den store bane, der samtidig giver energi og handlerum for de nære og lokale tiltag. Verdensmålene hjælper os til at tænke på tværs i nye synergier i og mellem fagområderne og til at arbejde verdensmålene ind i alle de sammenhænge, det giver mening. Lige fra de store projekter til de små tiltag. Ved at tænke nyt og ændre vaner får vi sammen strategien til at leve.

Bæredygtighedsdagsordenen begynder også at manifestere sig bredere lokalt. Vi har fokus på at påvirke og samarbejde med virksomheder, organisationer, lokale foreninger og borgere om en mere bæredygtig udvikling og kan se, hvordan strategien begynder at gro videre ud i lokalsamfundet. Det er lykkedes at igangsætte indsatser, som har kunnet inspirere børn, unge og voksne til at gøre en forskel og flere lokale virksomheder har taget ansvaret for at bidrage til en bæredygtig udvikling på sig individuelt såvel som i fællesskaber. Ambitionen om bæredygtighed med sigte på verdensmålene motiverer bredt og giver en fornemmelse af at være med til at rykke på den vigtigste dagsorden og skabe en bedre verden sammen.

En sammenhængende styringskæde

Gladsaxestrategien er sammen med budgettet det overordnede styringsdokument i Gladsaxe Kommune, og forvaltningen har fokus på at sikre en klar sammenhæng mellem strategien, budgettet, de strategiske aftaler for udviklingen af organisationen og vores service og daglige praksis i forhold til borgere og virksomheder. For at sikre og tydeliggøre den røde tråd mellem mål, indsatser og resultater er denne status på Gladsaxestrategien koordineret med indholdet af Årsrapporten for 2020.

Den status på fremdriften i forhold til Gladsaxestrategien, som er præsenteret med denne opfølgningssag, indgår som baggrundsviden for den temadrøftelse om den kommende Gladsaxe strategi, der indgår på dette udvalgsmøde.

By- og Miljøforvaltningen forelægger sagen til orientering.

Relateret behandling

ØU 05.05.2020.

Bilag

Bilag 1: Kvantitativ og kommenteret opfølgning på indikatorer 2020

Bilag 2: Kvalitativ opfølgning på Gladsaxestrategien for 2020

Punkt 7: Temadrøftelse: Perspektiver på Gladsaxestrategien 2022-26

21-95-00.15.00-A21

Beslutning

Drøftet.

Sagsfremstilling

Formålet med temadrøftelsen er at give fagudvalgene mulighed for at præge og sætte retning for indholdet af den næste Gladsaxestrategi for 2022-26. Fagudvalgenes bidrag skal bruges til, at Byrådet udvikler et debatoplæg i 2021 til det kommende Byråd.

Temadrøftelsen er planlagt, så den årlige opfølgning på Gladsaxestrategien også behandles på dette udvalgs møde. Dermed kan de foreløbige resultater og erfaringer fra den nuværende Gladsaxestrategi indgå som baggrundsviden for temadrøftelsen og bidrage til at give et aktuelt billede af den overordnede bevægelse i Gladsaxe.

Proces for temadrøftelsen

Mødet indledes med, at kommunaldirektøren fortæller om arbejdet med strategien for 2022-26, hvorefter fagdirektøren lægger op til udvalgets drøftelse.

Derpå drøfter udvalget det videre strategiske træk på eget område med fokus på, hvilke temaer og mål, det er særlige vigtige at få adresseret i de kommende år på udvalgets område samt på tværs for at kunne lægge rette indhold og retning ind i debatoplægget. Bidragene samles på en fælles planche til brug for Byrådsseminaret og den videre strategiudvikling.

Næste skridt

På Byrådsseminaret fremlægger hvert fagudvalg med afsæt i plancherne sine perspektiver på, hvad det er særligt vigtigt at få frem i den næste udgave af Gladsaxestrategien for 2022-26 under programpunktet om perspektiverne for den videre udvikling af Gladsaxestrategien på Byrådsseminarets dag 1.

By- og Miljøforvaltningen forelægger sagen til orientering

Sagen fremlægges af

Kommunaldirektør Ulrich Schmidt-Hansen

Punkt 8: Orientering om forsøg med rensning på Bagsværd Vandværk

21-3-09.00.00-G01

Beslutning

Jacob Skovgaard Koed deltog delvist i behandlingen af dette punkt.

Til efterretning.

Sagsfremstilling

Resumé

For at fremtidssikre vores drikkevandsforsyning ønsker Novafos at afprøve en helt ny renseteknologi på en mindre del af vandet fra Bagsværd Vandværk. Vandet, der indgår i forsøget, ledes ikke til forbrugerne, men forventes at blive ledt til Bagsværd Sø. Forsøget, der forventes gennemført i perioden maj 2021 til november 2021, følges nøje af Gladsaxe Kommune. Sagen er til orientering.

Øget fokus på pesticider i grundvand på landsplan

Miljøstyrelsen har i de seneste år udvidet antallet af pesticider, der undersøges for i vores grundvand. Det har medført, at der over hele landet er fundet nye pesticider i vores grundvand. Når Miljøstyrelsen finder nye pesticider i grundvandet, skal vandforsyningerne også undersøge for disse stoffer.

Status for fund af pesticider i drikkevandet i Gladsaxe

I 2018 gennemførte Miljøstyrelsen en landsdækkende undersøgelse og fandt pesticidnedbrydningsproduktet DMS i størstedelen af de undersøgte borer. Herefter analyserede vandforsyningerne landet over ligeledes for DMS. Som Miljøudvalget blev orienteret om 20.09.2018, punkt 18, fandt Novafos i den forbindelse spor af DMS i det drikkevand, der ledes til forbrugerne i Gladsaxe fra Bagsværd Vandværk, dog under Miljøstyrelsens grænseværdi.

I februar 2020 steg indholdet af DMS i vandet fra Bagsværd Vandværk til tæt på Miljøstyrelsens grænseværdi.

Forvaltningen vurderede, i samråd med Novafos, at fundene af DMS på Bagsværd Vandværk ikke medførte behov for akutte tiltag, men at situationen skulle undersøges nærmere og udviklingen overvåges nøje. På den baggrund meddelte forvaltningen påbud til Novafos efter vandforsyningslovens regler. Påbuddet indeholdt krav om, at Novafos skal afklare hvordan det sikres, at det vand der leveres fra Bagsværd Vandværk til enhver tid, overholder Miljøstyrelsens grænseværdi.

Overskridelser af grænseværdien for drikkevand

I maj og juli konstateres der for første gang overskridelser af grænseværdien for DMS i drikkevandet fra Bagsværd Vandværk. Prøverne svinger lige omkring Miljøstyrelsens grænseværdi.

På denne baggrund tager Novafos den af de fem borer, der er mest belastet med DMS ud af vandproduktionen, og vandkvaliteten genoprettes. Der er ikke set overskridelser af grænseværdien siden da, men vandproduktionen er mindre.

Det er vigtigt at bemærke, at Miljøstyrelsen i juni 2018 vurderede, at drikkevand med et indhold af DMS væsentligt over grænseværdien for drikkevand, ikke udgør en risiko. Det vil sige, at vandet fra Bagsværd Vandværk på intet tidspunkt har udgjort en risiko for forbrugerne.

Fremtidens vandforsyning

I løbet af de seneste par år er der fundet flere nye pesticider i mange borer landet over. Det har medført, at vandforsyningerne landet over er udfordret på at have nok rent grundvand til forbrugerne. I Novafos' forsyningsområde ses denne udvikling også, og de finder DMS i næsten halvdelen af alle deres indvindingsboringer. DMS er derfor et væsentligt problemstof i Novafos' forsyningsområde.

Der er i dag ingen velafprøvede, effektive og bæredygtige renseløsninger for DMS.

Hvis det ikke er muligt at finde en effektiv rensemethode for DMS, er der i værste fald en risiko for, at Novafos må tage vandværket ud af drift, herunder Bagsværd Vandværk. Da Bagsværd Vandværk er næsten nyopført, anser Novafos dette som sidste udvej.

Novafos er derfor gået ind i et forskningsprojekt med HOFOR, DTU samt de rådgivende ingeniører Krüger og Insatech for at undersøge, om der findes effektive og økonomisk bæredygtige rensemetoder, der kan rense drikkevand for pesticider, herunder DMS.

Forsøg med rensning for DMS

For at fremtidssikre drikkevandsforsyningen fra Bagsværd Vandværk, ønsker Novafos at gennemføre et rensforsøg her. Samtidig er indvindingen til vandværket meget stabil, hvilket er et af de væsentligste kriterier for kunne gennemføre et succesfuldt forsøg.

I sommeren 2020 udførte Novafos et pilotforsøg med fjernelse af DMS i en del af vandet ved Bagsværd Vandværk. Den afprøvede rens metode kaldes Avanceret Oxidations Proces, AOP. Metoden fungerer ved, at der tilsættes brintperoxid (H_2O_2) til vandet, hvorefter det udsættes for UV-belysning. Denne rens proces, der har vist sig effektiv på DMS, samt chlorerede opløsningsmidler som også findes i drikkevandet ved Bagsværd Vandværk. Dog kan metoden medføre, at der dannes biprodukter, der skal fjernes, inden vandet kan ledes til forbrugerne.

Novafos ønsker derfor at lave et længere rensforsøg, der kombinerer den nye rens metode, AOP, med den eksisterende rens metode på Bagsværd Vandværk, kaldet Bakteriologisk Aktivt Kulfilter, BAC. Forsøgssopstillingen for det planlagte forsøg kaldes således AOP / BAC.

Vandværket har kørt med kulfilter siden 2012.

Forsøget er planlagt til at blive gennemført i perioden fra maj 2021 til november 2021. Vandet der indgår i forsøget ledes ikke til forbrugerne, men forventes at blive ledt til Bagsværd Sø.

Udledning til Bagsværd Sø

Ved gennemførelsen af pilotforsøget, vurderede forvaltningen, at udledningen af vand fra forsøget ikke ville påvirke søens miljøtilstand negativt, og vandet blev derfor udledt til søen.

Det planlagte forsøg har netop til formål at rense vandet for uønskede stoffer, herunder DMS. Indholdet DMS i det vand der ledes til søen, vil derfor være lavere end indholdet af DMS i råvandet (inden rensning). Indholdet i råvandet ligger omkring grænseværdien for drikkevand på 0,1 µg/l. EU har i en rapport vurderet, at indhold op til 100 mg/l ikke har toksisk effekt for ferskvandsorganismer. Der kan altså udledes vand med væsentlig højere indhold af DMS end det er tilfældet ved forsøget, uden at det vil medføre en negativ påvirkning af søens miljøtilstand. På baggrund af blandt andet pilotforsøget, vides det allerede nu viden om, at der ikke dannes toksiske stoffer ved rens metoden.

På denne baggrund forventes det, at vandet fra rensforsøget kan ledes til Bagsværd Sø.

By- og Miljøforvaltningens vurdering

Forvaltningen anser det som yderst positivt, at Novafos aktivt indgår i innovationsprojekter, der skaber større viden om rens metoder, og som kan være med til at sikre fortsat drift af Bagsværd Vandværk, samt fremtidssikre drikkevandsforsyningen i Danmark.

Forvaltningen vurderer, at det er forsvarligt at gennemføre det planlagte forsøg. Vurderingen er baseret på, at vandet fra forsøget ikke ledes til forbrugere, men til Bagsværd Sø, såfremt dette er miljømæssigt forsvarligt.

Derudover følger forvaltningen forsøget nøje, og er i tæt løbende dialog med Novafos. Forvaltningens hovedfokus er på analyseprogrammet, så den viden og de resultater der kommer ud af forsøget, danner det bedst mulige grundlag for et eventuelt efterfølgende fuldskalaanlæg.

Når forsøget er afsluttet, vil resultaterne blive forelagt Miljøudvalget.

By- og Miljøforvaltningen forelægger sagen til orientering.

Sagen fremlægges af

Anne Stalk

Punkt 9: Nyt fra bestyrelser

18-19-00.22.04-P35

Meddelelse

Jacob Skovgaard Koed deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Trine Henriksen orienterede fra bestyrelsesmøde i Mølleåværket A/S.

Tom Vang Knudsen og Niels V. Haar Sørensen orienterede fra bestyrelsesmøde i Gentofte Gladsaxe Fjernvarme.

Punkt 10: Meddelelser

18-16-00.22.04-P35

Meddelelse

Jacob Skovgaard Koed deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Trine Henriksen bemærkede, at man jvf. Fredningsnævnets afgørelse vedr. legepladsen ved Aldershvileparken fremadrettet bør være mere opmærksom på tolkning af fredningsbestemmelser ved udarbejdelse af projekter.

Maj Green oplyste, at By- og Miljøforvaltningen lægger stor vægt på et grundigt fagligt og juridisk forarbejde, når der arbejdes med projekter i fredede områder.

Punkt 11: Godkendelse

18-30-00.22.04-P35

Meddelelse

Godkendt.